

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM
2017-08-10
meddelad i
Växjö

Mål nr M 1251-13

Länsstyrelsen Skåne

Ink. 2017 -08- 11

Dnr. 351-8259-2017

1280-60-001

SÖKANDE

Sydskaånes Avfallsaktiebolag, 556187-0410
Box 50344
202 13 Malmö

Ombud: Advokat [REDACTED]
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

SAKEN

Ansökan om tillstånd till verksamheten vid avfallsförbränningsanläggning samt uppförande av ny biogasanläggning vid Sjölanda i Malmö stad; nu fråga om prøvotidsredovisning

Avrinningsområde: 90/Malmö hamnområde N: 6166857 E: 376943

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen

- upphäver den provisoriska föreskriften P1 och avslutar prøvotiden såvitt avser innehållet av PCB i avfallsbränsle (U3),
- ändrar den tid inom vilken resultaten av utredningen enligt U2 i deldom den 26 mars 2014 ska inges till domstolen till den 1 oktober 2019,
- ändrar den provisoriska föreskriften P2 till följande lydelse.

P2. Regelbunden slamsugning en gång per år ska ske av alla brunnar med sandfång. Brunnarna ska inspekteras minst två gånger per år. Om inspektioner visar att slamsugning krävs oftare i hårt belastade områden eller mer sällan i områden utan betydande mängder grus och sand får tillsynsmyndigheten justera frekvensen för slamsugning.

Dok.Id 408788

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100	0470-560 125	måndag – fredag 08:00–16:00
		E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se		

TIDIGARE BESLUT

Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen, lämnade genom deldom den 26 mars 2014 Sydskånes Avfallsaktiebolag (Sysav) tillstånd till verksamheten vid Sjölanda avfallsförbränningsanläggning. I avgörandet sköt domstolen upp frågan vilka villkor som ska gälla beträffande bl.a. utsläpp av dagvatten och innehållet av PCB i avfallsbränsle.

Bolaget ålades att under en prövotid utreda följande:

U2. Identifiera viktiga föroreningskällor för dagvatten. Se över rutiner för tillsyn och underhåll, spillsäkring etc. Kontrollera dagvattenkvaliteten. Analysera tekniska och ekonomiska förutsättningar att på olika sätt förbättra reningen.

U3. Innehållet av PCB i det avfall som utgörs av hydrauloljor, isolervätskor och bygg- och rivningsavfall. Utredningen ska innefatta avfallets härkomst samt om det fortlöpande kan komma att förväntas innehålla PCB över de gränsvärden som anges i förordningen (2007:19) om PCB m.m.

Resultatet av utredningarna med förslag till slutliga villkor skulle ges in till mark- och miljödomstolen senast den 1 mars 2017.

Som provisorisk föreskrift gäller

P1. Inget avfall innehållande mer PCB än 50 mg/kg avfall får förbrännas.

Mark- och miljödomstolen fastställde genom deldom den 18 februari 2015 även en provisorisk föreskrift för innehållet av föroreningar i utgående dagvatten.

P2. Föroreningsinnehållet i utgående dagvatten får under den fortsatta prövotiden som inte överstiga följande halter:

Ämne	Halt
Susp.	40 mg/l
As	10 µg/l
Pb	150 µg/l
Cd	3 µg/l

Co	20 µg/l
Cu	100 µg/l
Cr	15 µg/l
Hg	0,5 µg/l
Ni	40 µg/l
Zn	700 µg/l
Oljeindex	1 mg/l

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom stickprovtagning, vid flöde, minst en gång per månad, i fyra mätpunkter som anges i kontrollprogrammet. Aktuella väderförhållanden vid provtagningstillfället noteras. Villkoret uppfylls om resultatet av de sammanslagna proven innehålls i nio av tolv löpande provtagningstillfällen per parameter.

PRÖVOTIDSREDOVISNING

Mark- och miljödomstolens deldom den 18 februari 2015 har ännu inte vunnit laga kraft. Prövning pågår i Högsta domstolen. Deldomen innehåller inget verkställighetsföreläggande, varför den provisoriska föreskriften P2 ännu inte gäller.

Yrkande

Sysav yrkar

- att prøvotiden för utsläpp av dagvatten förlängs så att resultaten från utredningen ska ges in till mark- och miljödomstolen senast 27 månader från lagakraftvunnen dom,
- att föreskriften P2 ändras till följande lydelse
P2. Regelbunden slamsugning en gång per år ska ske av alla brunnar med sandfång. Brunnarna ska inspekteras minst två gånger per år. Om inspektioner visar att slamsugning krävs oftare i hårt belastade områden eller mer sällan i områden utan betydande mängder grus och sand kan tillsynsmyndigheten justera frekvensen för slamsugning.
- att prøvotiden för PCB-haltigt avfall avslutas utan att något ytterligare villkor föreskrivs.

Grunder

U2- Dagvatten

Sysav har fortsatt att utreda dagvattenförhållandena och utföra provtagningar i enlighet med prøvotidsförordnandet.

Det har identifierats två viktiga föroreningskällor som bolaget inte råder över, nämligen externa transporter och atmosfärisk deposition, och 14 föroreningskällor som bolaget råder över. Avseende dessa senare har bolaget vidtagit åtgärder med spillsäkring, ändrade rutiner eller andra metoder för att säkra eller hindra föroreningen att nå dagvattensystemet.

Dagvattenprovtagningar har gjorts mellan juni 2014 och december 2016. Provtagningen har skett i fyra provtagningspunkter som motsvarar lika många utsläppspunkter i Sege å. Provtagning har skett som stickprov i samband med nederbörd. Analyser har utförts på ofiltrerade prov samt filtrerade prov som jämförelse vid två tillfällen. De ämnen som har analyserats i dagvattnet är arsenik, bly, kadmium, koppar, kobolt, krom, kvicksilver, nickel, zink, suspenderade ämnen och olja (oljeindex).

De uppmätta utsläppshalterna har ökat under provtagningsperiodens gång. Ökningen av uppmätta utsläppshalter av suspenderade ämnen, koppar och i visst mån även krom är sådan att de värden som angetts i mark- och miljödomstolens deldom av den 18 februari inte hade kunna innehållas. Ökningen hänförs till provtagningstidpunkter efter det att Sysavs förslag till provisoriska föreskrifter ingetts till mark- och miljödomstolen den 29 september 2014.

Trots den omfattande utredning som genomförts är det för närvarande oklart vad de högre uppmätta värdena beror på. På grund av provtagningens karaktär som stickprover är det oklart om dessa högre uppmätta värden återspeglar faktiska högre utsläpp med dagvatten eller om de atmosfäriska förhållandena vid provtagningstillfällena får ett oproportionerligt genomslag. Beträffande en av provtagningspunkterna

(DNB23) måste det ske ytterligare utredning av de uppmätta värdena med hänsyn till att dagvattnet till denna punkt kommer från huvudkontorets parkering samt området kring vaktkuren vid in- och utfarten.

Bolaget har låtit utreda potentiella åtgärder avseende dagvattenhantering och föreslår följande:

- fortsatt utredning inriktad på en metodisk bedömning av kvarvarande föroreningskällor,
- ytterligare provtagning och förbättring av denna,
- utredning om separering av dagvattennät,
- åtgärder med avseende på befintliga brunnfilter,
- utredning om intern användning av dagvattnet, och därefter
- bedömning av eventuella reningsåtgärder.

Bolaget har även låtit utreda påverkan på miljö kvalitetsnormen för vattenförekomsten Malmö hamnområde. Bedömningen är att utspädningen är tillräcklig för att utsläppen av dagvatten inte ska befaras påverka vattenförekomsten på något betydande sätt.

U3- PCB-haltigt avfall

Under utredningstiden har bolaget konstaterat

- att hydrauloljor och isolervätskor som utgör avfall från PCB-varor (dvs. har en högre total halt av PCB överstigande 0,0002 viktsprocent (2 vikt-ppm) tas emot och hanteras vid anläggningen för farligt avfall på fastigheten Brännolja 9 och skickas inte till förbränning på Sjölunda 7, samt
- att det bygg- och rivningsavfall i form av fönster som samlats in på återvinningscentralerna inte utgör avfall från PCB-varor (dvs. har en lägre total halt än 0,0050 viktprocent (50 vikt-ppm) av ämnena i punkterna 1-5 i 3 § förordningen 2007:19 om PCB.

Med beaktande av ovan konstaterar bolaget att avfall från PCB-varor inte tas emot för förbränning på Sjölunda 7.

Fortsatt utredning

Förutsättningarna för föreskrivande av villkor för utsläpp av dagvatten har genom den fortsatta utredningen och provtagningen förändrats sedan bolaget den 29 september 2014 till mark- och miljödomstolen inkommit med förslag till provisoriska föreskrifter för detta utsläpp. Det finns ett tydligt behov av fortsatt utredning enligt de ovan föreslagna punkterna.

Erfarenheterna från den nu genomförda utredningen visar att utsläppen av dagvatten är beroende av nederbördsförhållandena. Eftersom dessa förhållanden kraftigt varierar mellan olika år bör utredningstiden omfatta två år. Därutöver behövs tid för sammanställning av resultaten. Det är därför lämpligt att bestämma den tid inom vilken utredningen och förslag till villkor ska inges till mark- och miljödomstolen till 27 månader från lagakraftvunnen dom.

Resultaten av den redovisade provtagningen visar att den provisoriska föreskriften enligt vad som föreslagits av bolaget och som föreskrivits i deldom den 18 februari 2015 inte kan efterlevas. Bolaget saknar möjlighet att säkerställa att villkoren kan efterlevas. Med beaktande av den uppvisade variationen av genom stickprov uppmätta utsläppshalter är det inte meningsfullt att föreskriva om andra högre utsläppshalter. Om någon provisorisk föreskrift bedöms som önskvärd ska denna i så fall utformas som funktions- och skötselvillkor.

Utredningen beträffande PCB-haltigt avfall kan avslutas med beaktande av vad som framkommit.

INKOMNA YTTRANDEN

Naturvårdsverket tillstyrker att provotiden för PCB-haltigt avfall avslutas.

PCB medför stora risker för miljön och människors hälsa även vid mycket små mängder. Naturvårdsverket välkomnar därför att bolaget under provotiden skaffat sig kunskap om innehållet av PCB i avfall som hanteras på anläggningen och att de kan bekräfta att ingen förbränning av avfall från PCB-varor sker. Eftersom att hydrauloljor och isolervätskor fortlöpande kan komma att förväntas innehålla PCB

över de gränsvärden som anges i förordningen (2007: 19) om PCB m.m. hanterar bolaget dem som ett farligt avfall som inte förbränns på anläggningen.

Enligt artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG (POPs-förordningen) ska avfall som består av, innehåller eller förorenats med bl.a. PCB bortskaffas eller återvinnas utan oskäligt dröjsmål, i enlighet med del I i bilaga V, på ett sätt som garanterar att de långlivade organiska föroreningarna förstörs eller omvandlas på ett irreversibelt sätt så att återstående avfall och utsläpp inte uppvisar långlivade organiska föroreningars egenskaper. Enligt del I till bilaga V är följande metoder tillåtna för de syften som avses i artikel 7.2: D9 (Kemisk-fysikalisk behandling), D10 (Förbränning på land) och R 1 (Användning av bränsle eller annan metod för att generera energi, med undantag för avfall som innehåller polyklorerade bifenyler). PCB är alltså särskilt undantaget från R 1-metoden som anläggningen i detta mål tillämpar. Undantag får enligt artikel 7.4 göras för avfall som innehåller mindre än 50 mg PCB per kg avfall. För sådant avfall kan alltså andra metoder tillåtas. Bestämmelsen i artikel 7.2 i POPs-förordningen är straffsanktionerad genom 29 kap. 3 § p 5 miljöbalken som miljöfarlig kemikaliehantering.

Att en PCB-vara som är avfall ska bortskaffas genom förfarandena D9 och D10 framgår även av 21 § förordningen (2007: 19) om PCB m.m. En PCB-vara är enligt 4 § samma förordning en PCB-produkt samt varje vara eller utrustning som innehåller, har innehållit eller har behandlats med en PCB-produkt, vilka i sin tur definieras i 3 § med angivande av viktprocent. I fråga om isolervätskor har i förordningen införts en särskild gräns som går vid 2 mg/kg avfall. Enligt 2 § samma förordning gäller bestämmelserna dock endast om motsvarande bestämmelser inte redan följer av POPs-förordningen.

Sammanfattningsvis kan prövotiden för utredning U3 avslutas utan att ytterligare villkor föreskrivs eftersom förbud mot förbränning av aktuellt avfall i den nu aktuella typen av anläggning kan anses följa av ovanstående reglering.

Länsstyrelsen i Skåne län tillstyrker bolagets yrkanden.

Föroreningshalten i dagvatten varierar normalt mycket och kräver därför långa och omfattande provtagningsserier för att tillräckligt underlag ska finnas för fastställande av begränsningsvärden. Det provisoriska villkoret bör kunna utgå och ersättas med det av bolaget yrkade funktions- och skötselvillkoret. När provotidsredovisningen lämnas in bedöms om behov finns att även reglera utsläppshalter av föroreningar genom särskilda villkor.

Bolaget anger att det inte tar emot avfall från PCB-varor vilket får anses som ett åtagande inom ramen för det allmänna villkoret. Det bör räcka med att detta åtagande kontrolleras inom ramen för tillsynen varför något särskilt villkor inte behövs.

Segeåns Vattendragsförbund och Vattenråd anser att 27 månader är en lång provotid och att det är viktigt att villkor för verksamheten ställs så att tillsynsmyndigheterna kan tillse att villkoren för verksamheten följs.

Det är bättre att i så fall ha delredovisning under provotiden då all utredning av dagvatten kan inte behöva ta 27 månader. Då kan man få ett delbeslut om t.ex. 12 månader och de slutliga villkoren fastställs efter den utsatta provotiden.

För PCB förutsätts att man ställer krav på deklaration av avfallets härkomst och PCB-innehåll även framledes och inte bara under provotiden.

Bolaget framhåller i bemötande att en förlängd provotid avseende dagvatten behövs för att få tillräckligt med statistik och underlag för den redovisning som slutligen ska lämnas. I sammanhanget ska erinras om att provtagning endast kan ske när det regnar och när det finns tillräckligt med flöde i brunnarna. Den av bolaget föreslagna nya utformningen av provotidsföreskriften är ändamålsenlig och säkerställer god funktion och skötsel av dagvattenanordningarna.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen bedömer att prövotiden kan avslutas beträffande innehållet av PCB i avfallsbränsle (U3). Då bolaget åtagit sig att inte förbränna PCB-haltigt avfall behövs inget slutligt villkor för att ersätta det provisoriska villkoret P1.

Vad gäller utsläpp av dagvatten erfordras ytterligare underlag för att den uppskjutna frågan (U2) ska kunna avslutas. Prövotiden bör därför förlängas i enlighet med parternas samstämmiga uppfattning och med den inriktning som bolaget föreslagit och med den föreslagna ändringen av den provisoriska föreskriften P2. Det finns inte skäl att föreskriva någon delredovisning.

I fråga om bolagets påpekande att hittillsvarande provisoriska föreskriften P2 inte varit gällande vill mark- och miljödomstolen framhålla att den delen av deldomen den 18 februari 2015 inte varit överklagad och därmed inte är anhängig i överinstans. Vad bolaget påstår om att P2 inte varit gällande stämmer därmed inte.

Tidpunkt för slutredovisning av den uppskjutna frågan bör dock bestämmas i form av ett fast datum, lämpligen den 1 oktober 2019.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 425)

Överklagande senast den 31 augusti 2017.

Peter Ardö

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.